

	وقت آزمون: 70 دقیقه	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان یزد مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد استعدادهای درخشان شهید ذوالفقاری	سوالات درس: فارسی نهم
	ساعت برگزاری: ۸/۱۵ صبح		نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان: 1401/10/17		نام پدر:
تعداد صفحه: ۳	تعداد سوال: ۱۴		پایه تحصیلی: نهم کلاس:

نام و نام خانوادگی دبیر و امضا: نمره با عدد: نمره با حروف:

۲/۲۵	الف) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (۱) (۱) آفرینش همه <u>تنبیه</u> خداوند دل است (۲) بساط تو ساخته است و جوانب وی <u>فراخ</u> گسترانیده (۳) کتاب، نور خورشید بود و ادبیات بهشت <u>موعود</u> (۴) از یک <u>آبشخور</u>، مایه ور و سیراب می شوند. ***** ب) یک معنی از معانی ذکر شده در مقابل هر واژه نادرست است. آنها را مشخص کنید. (۷۵/) <u>مسخره</u>: رام، مطیع، تصرف <u>مایه ور</u>: سرشار، ارجمند، سرچشمه <u>بصیرت</u>: زیرکی، روشن بینی، خردمند ***** ج) در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟ بیابید و درست آن را بنویسید. (۵/) (۱) تا پاک کردم از دل زنگار حرص و طمع / ذی هر دری که روی نهم در فراز نیست (۲) چو زین بر پشت گلگون بست شیرین / به پویه دست برد از ماه و پروین (۳) به توران غریبیم و بی پشت و یار / میان بزرگان چنین سست و خوار
۱	آرایه های «<u>تشبیه، تضاد، کنایه، استعاره</u>» را در ابیات زیر بیابید. (هر بیت یک آرایه، تکراری هم نباشد) الف) ماهی که قدش به سرو می ماند راست / آینه به دست و روی خود می آراست ب) دریغ است ایران که ویران شود / کنام پلنگان و شیران شود ج) شد نفس آن دو سه همسال او / تنگ تر از حادثه حال او د) به نزد مهان و به نزد کهان / به آزار موری نیرزد جهان
۲	با توجه به متن زیر: «بدان که مردم بی هنر مادام بی سود باشد چون <u>مغیلان</u> که تن دارد و سایه ندارد؛ نه خود را سود کند و نه غیر خود را؛ جهد کن که اگرچه اصيل و گوهری باشی <u>گوهر</u> تن نیز داری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود. چنان که گفته اند: بزرگی، خرد و دانش راست نه گوهر را.» الف) فعل «<u>گفته اند</u>» چه زمانی است؟ آن را با حفظ شخص به مضارع مستمر تبدیل کنید. (۵/) / ب) مقصود از گوهر تن چیست؟ (۵/) ج) نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (۵/) <u>مغیلان</u>: <u>گوهر</u>: د) معنی و مفهوم جمله پایانی چیست؟ (۵/)
۱	با توجه به بیت مقابل: به چشم بصیرت به خود در نگر / تو را تا در آینه زنگار نیست الف) از نگاه آرایه «چشم بصیرت» چه اضافه ایست؟ ب) کلمات مشخص شده هریک استعاره از چیست؟

۵	هریک از عبارتهای زیر معرف کیست؟ یک اثر از وی نام ببرید. الف) وی از کودکی شعر می سرود؛ از مکتب ادیب نیشابوری بهره مند شد؛ نخستین اشعار سیاسی خود را که علیه حاکمان ستمگر روزگار خود سرود در روزنامه خراسان به چاپ رسانید. نام اثر: ب) از نویسندگان و شاعران قرن ششم که در سمرقند تولد یافت. نام اثر:	۱
۶	با توجه به دو بیت زیر: <u>مهنری گر به کام شیر در است / شو خطر کن ز کام شیر بجوی</u> <u>یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی</u> الف) کاربرد «دو حرف اضافه برای یک متمم» نشان دهید. ب) شاعر چه امری را توصیه می کند؟	۱
۷	<u>با توجه به ابیات زیر:</u> «ندانی که ایران نشست من است / جهان سر به سر زیر دست من است؟ همه یک دلانند، یزدان شناس / به نیکی ندارند از بد هراس چو ایران نباشد تن من مباد / در این بوم و بر زنده یک تن مباد همه سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم» الف) «نشست» اسم است یا فعل؟ چرا (۵/) ب) «به نیکی ندارند از بد هراس» یعنی چه؟ (۵/) ج) با ذکر دلیل بنویسید ابیات فوق در چه قالبی سروده شده است؟ (۵/) د) نقش دستوری واژگانِ قافیه در بیت سوم بنویسید. (۵) 	۲
۸	کلمه «گل» را در یک گروه اسمی با سه وابسته پیشین به کار ببرید. <u>(توجه داشته باشید در یک گروه اسمی)</u>	۷۵/
۹	تشبیه، استعاره و کنایه (با مفهوم آن) را در عبارت زیر نشان دهید. امتحانات بزرگ ترین دیوهای وحشتناک زندگی دانشگاهی من بود. اما من پیوسته پشت این دیوها را به خاک می رساندم.	۱
۱۰	معنی و مفهوم هر یک از عبارتهای زیر را به نثر ساده بنویسید. هر که با بدان نشیند اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند به طریقت ایشان متهم گردد. اگر خواهی به درجه مورچه قناعت کنی می باش وگرنه راحت داده اند تا در بستان معرفت حق تعالی تماشا کنی و بیرون آیی.	۲

۱	۱۱	مقصود از «اندیشه برتر» در بیت زیر چیست؟ به نام خداوند جان و خرد/ کزین برتر اندیشه برنگذرد
۲	۱۲	معنی یا مفهوم قسمتهای مشخص شده را بنویسید. کار من بالا گرفت تا جمله خراسان را به فرمان خویش درآوردم. (.....) چو بفروختی از که خواهی خرید/ متاع جوانی به بازار نیست (.....) ای دل غمدیده حالت به شود دل بد مکن (.....) پایش از آن پویه درآمد ز دست (.....)
۱/۵	۱۳	با توجه به دو بیت زیر: <u>نیابد بدو نیز اندیشه راه/ که او برتر از نام و از جایگاه</u> <u>ستودن نداند کس او را چو هست/ میان بندگی را ببايدت بست</u> الف) در بیت نخست شاعر خداوند را چگونه توصیف می کند؟ (۵//) ب) «نداند» به چه معنی است؟ مفهوم کنایی مصراع آخر چیست؟ (۵//) / ج) مفهوم بیت اول با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی ندارد؟ (۵//) الف) سعدی از آن جا که فهم اوست سخن گفت/ ورنه کمال تو وهم کی رسد آن جا ب) نه فراموشیم از ذکر تو خاموش نشاند/ که در اندیشه اوصاف تو حیران بودم ج) ای چشم عقل خیره در اوصاف روی تو/ چون مرغ شب که هیچ نبیند به روشنی
۱/۵	۱۴	معنی مصراعهای زیر را بنویسید. نعمتت بار خدایا ز عدد بیرون است در بسته تا به کی در محبس تنی؟ قومی که گشت فاقد اخلاق مردنی است
۲۰		<u>دل و جان تو جمع و معمور باد/ ز فکرت پراکندگی دور باد</u> <u>جمع یارم</u>